

DE
HISTORIA NATVRALI
VETERVM
LIBELLVS PRIMVS

A V C T O R E
IOHANNE BECKMANNO.

PETROPOLI ET GÖTTINGAE
IMPENSIS DIETERICHIANIS 1766.

necere possimus, iam ante hoc s. c. advectas esse pantheras in Italiam, an Senatus damno invento voluerit occurrere. Fortasse eadem ratio fuit, quae vetuit in quibusdam Germaniae regionibus vrsos spectaculi causa importare, cum bestiae aliquando vel per incuriam, vel per malitiam ducum vitae spectatorum nocuerint; (††) id quod ideo mihi probatur, quia prohibitum erat leones capere vivos eosque vendere & traducere. Postea verò quam Aufidius pantheras Romam ducere permiserat, primus Scaurus aedilitate sua circa annum vrbis DCLXX. centum quinquaginta vniversas, i. e. simul misit: dein Pompeius Magnus quadringentas decem: divus Augustus quadringentas viginti. (15.)

Tigris sero Romam venit. Nam Augustus demum anno vrbis DCCXLIII. primum omnium ostendit in cavea mansuefactum, Theatri Marcelli dedicatione; dein ostendit Claudius (†††) simul

(††) Redibunt sine dubio lectoribus in memoriam, quae per aliquot menses in actis publicis de eo animali, quod hyaenam vocarunt, quodque in quibusdam Galliae regionibus, cum e vivario Augustae Taurinorum per incuriam custodum eruperat, multas turbas magnasque strages dedit, relata legimus.

(15.) Plin. L. 8. c. 17. Caelius a Cicerone petiit aliquoties, vt sibi pantheras e Cilicia mitteret; quod cuique ex epistolis Ciceronis ad diversos constat.

(†††) Plin. l. c. Dio in Augusto 53. καὶ Ἰνδοὶ, προκηροκευσάμενοι πρότερον Φιλίαν τότε εἰσενεί-

simul quatuor; postea vero saepius fuere Romae, v. gr. tempore Domitiani, Antonini Pii, Gordiani III, qui decem habuit, Aureliani, qui quatuor, caet. (16.)

Recentior aetas raro admodum vidit immānem illam belluam Rhinocerotem. Vñum vidit an. 1515. Portugallia, Emanuele imperante, quem rex Romam mittebat, sed qui in itinere, postquam se vinculis liberaverat, peribat. (17.) Vñum vidit & Anglia an. 1685. & iterum 1739. & 1741. ducebatur Rhinoceros per vniversam fere Europam, atque hic, quan-

C 4

tum

ἔσπεισαντο, δῶρα πέμψαντες ἄλλα τε καὶ τίγρεις πρῶτον τότε Ῥωμαίοις ὀφθείσας. Et Indi, qui antea quoque ~~atos~~ miserant, tunc amicitiam datis muneribus confirmaverunt, in quibus praeter caetera fuerunt tigres, quae tunc primum a Romanis visae sunt. Sunt qui dubitant, quin nos iisdem animalibus nomina imponamus Panther & Tigris, quibus ea apud veteres fueres; verum non est quod dubitent mea quidem sententia.

(16.) Martial. epig. 105 & 18 Spect. Julius Capitolinus in vita Antonini P. Lampridius in Elagabali, Capitolinus in Gordiani III. Vopiscus in Aureliani vita, vbi describit triumphum de Zenobia.

(17.) Damianus de Goes, quinta parte Chronici rerum gestarum Emanuelis regis Lusit. c. 18. fol. 276. auctor est, anno 1517. mense Febuario, ludis Olisipone ab eo rege exhibitis, pugnasse cum elephante rhinocerotem. Harduinus in notis & emendat. ad Lib. 8. Plin. n. LVII.

tum mihi constat, ultimus fuit, qui in Europam transvectus est. Verum Roma non semel tantum & iterum vidit hanc bestiam, sed saepius, (18.) Aderat ludis Pompeii Magni, ornatu triumphum Augusti de Cleopatra, (19.) fuit Romae temporibus Domitiani, (20.) Antonini Pii & Gordiani itemque Elagabali & Heraclii. (21.)

Camelopardalem primum exhibitam esse Circensibus ludis Dictatoris Caesaris anno urbis conditae DCCVIII. memoriae prodidere & Dio & Plinius, qui ex eo subinde Romae fuisse addit. (22.)

Lyncem quoque Romae visam esse e tanta animalium ferorum multitudine, quae ex patria eius ibi fuerunt facile coniicitur; etiamsi eius adventum non prodidisset quisquam. Verum Plinius etiam hac de re nos certiores fecit. Pompeii Magni ludi primam etiam lyncem ostendere, (23.) iidemque etiam genus

Si-

(18.) Plin. 8. c. 20.

(19.) Dio Lib. 15.

(20.) Martial.

(21.) Hoc memoriae prodidit Lampridius.

(22.) Camelopardalis hodie fere dicitur Giraffe. Loca laudata sunt apud Dion. L. 43. & Plin. L. 8. c. 18.

(23.) Plin. L. 8. c. 19. vbi quidem lyncem vocat Chamaum, vel, uti alii legunt Chama.

Simiarum Aethiopicum, quod Cephum vocant, quod postea Roma non vidit. (24.)

Titus Vespasianus quinque millia ferarum in dedicatione amphitheatri a se aedificati occidit. Quis tantum ferarum numerum vnquam vlla in vrbe simul esse occisum, quis tanta saevitia Imperatorem, qui amor & deliciae generis humani appellabatur, fuisse credidisset vel gravissimo historico, nisi Romae hoc factum, nisi imperatorem fuisse Romanum dixisset? (25.) Claudio principe portum Ostiensem (psia est vrbs Italiae in ostiis, seu vt Livius loquitur in ore Tiberis,) exaedificante, orca (genus marinarum belluarum maximum) eo venerat, invitata naufragiis tergorum seu coriorum advectorum e Gallia: satiansque se per complures dies, alveum in vado sulcaverat; accumulata fluctibus in tantum, (26.) vt circumagi nullo modo posset: & dum saginam persequabatur, in littus

C 5

flucti-

(24.) Plin. l. c. Haud est mea quidem sententia, quod dubitet Harduinus, quin *κεφαλος* seu Cephas e simiarum genere, cuius mira varietas, fuerit.

(25.) Non licet rem in dubium vocare. Nam refertur non solum ab Eutropio L. 7. in fine, sed etiam a M. Aurelio Cassiodoro in Chronico apud Sigonium p. 608.

(26.) Enarrat hoc Plin L. 8. c. 6. cuius etiam verbis vsi sumus, quae Harduinus ita explicat: *obruta ventorum flatu congeriem arenae accumulantium.* Recte ita quidem, sed minus recte Cl. Denso: er war so tief mit Wasser überschwommen.

a rege Aethiopiae instructi auxilio & commendati fuerunt proximis regibus. Regum hic nominatim mentionem fecimus, quippe qui historiam naturalem si amant, maxima ei facili negotio incrementa afferunt.

§. 5.

Quamquam bella plerumque litteris & artibus nocent, tamen non nihil etiam incrementi quibusdam doctrinis afferunt; verbi gratia Geographiae & historiae naturali. Tabulae Geographicae & terrarum descriptiones, in quibus praeteritum bellum gestum est, exempla quam plurima praebent. Atque idem etiam vetustissimo iam tempore evenit. Ignorassent veteres Geographiam & animalia & plantas, nisi Alexander M. bellum Indiae intulisset. Nam qui res gestas memoriae mandabant, debebant etiam vrbes, flumina totamque terram, in quae gestae erant, delineare, neque tunc etiam non enarrabant animalia, quae terrae isti indigenae erant. (1.) Quae animalia bellantes apud

(1.) Plin. L. 9. c. 3. vbi de belluis Indici maris agit, laudat auctores Alexandri M. classium praefectos, e quibus Nearchus, qui rerum ab Alexandro M. gestarum contexuit historiam, quam Strabo, Curtius, Arrianus, Suidas alique laudant. Dedit Nearchus descriptionem tigris ex pelle, cum animal ipsum non vidisset. vid. Arrianus. Baeton itinerum Alexandri M. mentor de Anthropophagis

apud exteros offendebant nondum antea vi-
sa, ea reduces patriae inferebant. Exemplo
est Psittacus, qui Graecis tempore demum
Alexandri M. innotuit. (2.) Nec antea
tempora Elefantos vnquam fuisse in Europa
verisimile est. (3.) Reddiderat procul dubio
Aristotelis studium bellatores ad res naturales
at-

gis Scythiis tradidit, quem laudat Plinius L. 7. c.
2. Botanica etiam multa debet Alexandro M.
quod e Plin. L. 13. intelligitur.

(2.) De Psittaco iam supra egimus. Vnum tantum
Psittacorum genus veteribus notum fuit, de quo
Plin. L. 10. c. 41: *India banc avem mittit, sittac-*
cen vocat, viridem toto corpore, torque tantum
miniato & cervice distinctam. Hausit quidem
Solinus e Plinio, sed c. 52. avem paulo diligen-
tius descripsit: *Color psittaco viridis, & intimis*
plumulis, & extimis palmulis, nisi quod sola cervi-
ce distinguitur. Enimvero *cervicula eius circulo*
miniato, velut aurea torqui, pari fulgoris circum-
actu cingitur & coronatur. Adscripsi haec ver-
ba, vt videant lectores, quam bene haec omnia in
Psittacum Linnaei Syst. nat. 44, 9. convenient,
quem si quis delineatum videre cupit, adeat Al-
bins Natural history of Birds 3. T. 14. Patriam
• Psittaci indicat etiam Ovidius Amor. 2, 6, 38.
Psittacus extremo munus ab orbe datum.

(3.) E Curtio constat L. 8. c. 12. Alexandrum se-
cum habuisse elefantos. Rex Indorum ad mon-
tem Parapamisum Omphis (aliis Taxiles) dictus
L. VI. elefantos Alexandro M. dono misit, mul-
taque pecora eximiae magnitudinis.

D

attentiores. (4.) Ponto & Armenia subiugatis cerasos primus Lucullus e Cerasunte in Italiam pertulit. (5.) Caesar, cum res a se ipso gestas in Germania Romanis tunc terra minus nota, exponeret, satis diligenter pro imperatore & duce descripsit feras, quae nondum Romae visae erant & a reliquis maxime differebant. (6.) Quin etiam civium accusabant desidiam, qui patriae notitiam rerum naturalium, quae in ea regione erant praecipuae & cognitu maxime dignae, in qua bellum gesserant, non intulissent. Tus Plinii aetate ignotum erat (nec est quod nos quidem miremur, cum neque hodie arboris natura constet.) cum Romani saepius in Arabia res gessissent, quod male habuit Plinium. (7.) Nemo vero inter veteres maiori ac

(4.) Ac nondum, teste Bocharto, notus fuit Aristoteli Rhinoceros, bellua, quae necessario omnibus, qui eam vidissent in India, admirationem movisset; quare hoc mirum videtur.

(5.) Plin. 15. 2. 5. Hieron. ad Eustoch. ep. 19.

(6.) Caesar de bello Gall. L. 6. c. 25. *Multa in Her-cinia silva ferarum genera nascuntur, quae reliquis in locis visa non sunt; ex quibus quae maxime differunt ab caeteris & memoriae prodenda videantur, haec sunt. caet.*

(7.) Plin. L. 12. c. 14. *Nec arboris ipsius, quae sit facies constat. Res in Arabia gessimus & Romana arma in magnam partem eius penetravere. C. etiam Caesar Augusti filius inde gloriam petiit, nec tamen ab ullo (quod equidem sciam) Latino ar-*

ac diligentiori studio animalia & res naturales caeteras terrae cuiusque, de qua agebatur, enarravit & descripsit, quam Herodotus, adeo ut posteri dudum haustis ex eo nihil addere potuerint. (8.) Atque etiam Ovidius relegatus ab Augusto in Pontum regionem Romanis minus notam Halieuticon, id est volumen de piscibus inchoabat, eo potissimum consilio, ut discerent cives, quinam pisces in Ponto praecipui nascerentur. Hoc enim Nasoni propositum fuisse, exinde mea quidem sententia intelligitur, quod Plinius nomina ex isto opere piscibus a se enarratis addidit, *quae, inquit, apud neminem alium reperiuntur, sed fortasse in Ponto nascuntur.* (9.)

D 2

§. 6.

arborum earum etiam tradita est facies. conf. Michaelis Fragen an die Reisenden in Arabien p. 72.

(8.) Adscribam exempli caussa locum aliquem, quem librum evolvant primum offerendo. Enea, quae de animalibus Libyae addit Melpom. p. m. 325. edit Stephani: *τοσαῦτα μὲν νοῦν θηρία ἢ τῶν νομαδῶν λιβύων γῆ ἔχει, ὅσον ἡμεῖς ἰσορῶντες ἐπὶ μακρότατον οἰοῖ τε ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι.* Tot habet feras Libyum pastoralium regio, quantum nos maxime scrutando longissime investigare potuimus.

(9.) Plin. L. 32. c. 11. Inchoavit modo Ovidius hoc volumen supremis suis temporibus: Hodie fragmenta tantum supersunt, quae paulo ante mortem

venerat ad hunc virum, iam eundo creverat fabula. Nam in Antilucratio (14.) enarrat, saepe hosce mures bella inter se gerere propter pabulum vel specum, atque captivis imponi a victoribus fascis herbae eosque ita, cauda pro temone mordicus apprehensa, detrahi a victoribus in specum. (15.) Jam quis est ita impudens, ut fabulam hanc Plinii dicat?

§. 2.

Sunt quaedam res relatae a veteribus, quas, etsi verae sint, tamen recentiores falsas putarunt. Recte quidem hi de omnibus dubitarunt, quae ipsi experti non erant. Nulla enim alia ratione poterat naturalis historia fabulis, quibus

(14.) Antiluc. L. 6. v. 185.

(15.) Nostra quidem aetate inter omnes constat falsam esse, de qua agimus, narrationem. Nam mures isti non magis, quam formicae pabula colligunt in hiemem. Colligunt quidem foenum, sed ideo, ut lectum sibi praeparent. Neque cauda pro temone uti possunt, cum sit perbrevis. Jaectant quidem defluvium pilorum in dorso tanquam rei argumentum, sed vera eius ratio est, ingens pinguedinis in dorso copia. Hanc causam esse censet doctissimus Klein in hist. nat. Marmotae addita prodromo avium p. 230. itemque eiusdem Quadrupedum dispositioni in nostram linguam translatae p. 135. Atque pinguedinem raritatis pilorum in animalibus causam agnovitiam Servius ad Virg. 3. Georg. v. 384. *Omne, inquit, pingue animal caret pilis, quod hirsutum efficit macies.*

bus vehementer erat inquinata, purgari. Sed cum fabularum numerus, quae veteribus exprobrantur, ita non potuerit non immerito augeri, referamus etiam huius rei exempla quaedam, quo libentius veteribus recentior aetas satisfaciunt. Qui veteres Rhinocerotis mentionem iniecerunt, vnum tantum cornu belluam habere plerique narrant; (1.) sed sunt etiam, qui duo ei esse affirmant, imprimis Martialis (2.) & Pausanias, quo etiam pertinet nummus Domitiani. Sed philologi propterea quod plurimi veteres vnicornem faciunt atque non ignorantes, quam belluam aetas recentior vidit in Europae eam vnum tantum habuisse cornu, falsum dicitarunt & Martialis & Pausaniae testimonium, viri summi ingenii Bochartus, Harduinus, Politianus. (3.) Quin etiam Bocharti in-

(1.) Plin. L. 8. c. 20. Strabo αὐτόπτης L. 16. Opiarius L. 2. Cynegét. nummi Domitiani. caet.

(2.) Martial. Spectac. epigr. 22.

*Namque gravem gemino cornu sic extulit vrsus
Iactat, impositas taurus in Astra pilas.*

Pausan. in Eliac. & Boeot. τὸ ἐπ' ἀκρᾷ τῇ ῥινὶ πέρας, καὶ ἄλλο ὑπὲρ αὐτὸ ἔ' ὑβγας. Vnum in extremo nosa, aliud supra illud non magnum. Immo nummus est Domitiani, in quo duo habet cornua, quem descripsit Bayerus in Philos. Trans. N. 492. T. 2. f. 5.

(3.) Bochartus Hieroz. L. 3. c. 16. p. 93r. ita: *Frustra etiam id observatur, Rhinocerotem geminum ha-*

inficientia vim & minus intulit Martiali. Nam cum poetae versus corruptos existimaret; voluit eos emendare, sed cum non videret satis, quomodo possent restitui (adeo erat firma veritas!) satis habebat, viris doctis complures propinate coniecturas, quas referre longum est. Mirum vero videtur, quod Pausaniae locum intactum reliquit; scilicet is, cum rem verbosius & diligentius exponat, non ita facile poterat mutari, quam Martialis, qui unico tantum verbo rem indicat. Sed non soli philologi, verum etiam physici duo cornua neglectis illis veterum locis, negarunt Rhinoceroti; vti Scheuchzerus, Peyerus. (4.) Consultius fuisset nec affirmare nec negare. Hodie enim auctoritatibus

habere cornu. Alterum enim est in dorso, quo utrumque extulisse dici non potest. Itaque ad illud cornu non pertinent haec poetae:

— — *Geminò cornu sic extulit ursum.*
ad quodnam cornu? ad illud in dorso? At nulum omnino in dorso habet. Nimirum in errorem induxit virum pictura Alberti Dureri, parum accurata, etsi pictoris insignis. Harduinus in not. & emendat. ad Plin. L. 8. p. 57: *Grammaticorum nunc tricas ac lites expedire mihi nec otium, nec animus est, super Martialis epigr. — cum id corruptum esse vel ex ipso Martiali constet, qui unicum alibi agnoscit.* Prodiit pictura Dureri una cum meliori ex Albino ex Officina Homanniana 1747. unde cum facile quisque eam accipere possit, hoc monere hic volui.

(4.) Scheuchzerus in phys. Jobi. Peyer. merycol.

gravissimorum virorum satis probatum est, esse Rhinoceros etiam bicornes, qui cornu alterum non in fronte, non in dorso, sed etiam in nare habent. (5.) Explosa est nostro aevō doctrina veterum de Sympathia & antipathia sive repugnantia rerum ac naturarum, atque relata cum reliquis *occultis*, quas vocabant, *qualitatibus* inter inania vocabula. Neque hoc temere, cum veteres sibi viderentur hisce verbis phaenomenorum rationem ipsam satis indicare. Verum tamen male complures physici hodie rem omnem, quam veteres vel ad odia vel amicitias rerum (ita enim loquitur fere Plinius) referebant, tanquam omnino falsam & ridiculam neglexerunt; & hac ratione fabularum copiam in libris Graecorum ac Latinorum ipsi iniuste auxere. Crabrones vel vespae, quae Ichneumones vocantur, perimunt vnum genus ex

I 2

ara-

(5.) Sloan. Philos. trans. N. 493. p. 118. Schroetius Ephem. Nat. curios. dec. 2. A. V. obs. 445. p. 468. Olaus Jacobaeus mus. Dan. p. 4. t. 3. f. 4. Kolbe *algemeine Reisen Th. 2. p. 191.* quorum virorum ob testimonia recepit bicornem in numerum animalium Linnaeus Syst. nat. 22, 3. Nō ipsi saepe vidimus ista cornua in collectione rerum naturalium numeratissima ac praestantissima, quam possidet Academ. scient. imper. quae Petropoli floret. Habuit etiam ista cornua Kleinus, qui elegantem & accuratam eorum picturam addidit suae Quadrup. dispositioni Lipsiae 1751. pag. 31. tab. 2. Verum tamen historia Rhinocerotis bicornis pondum satis exposita est.

araneis phalangium appellatum, & in nidos suos ferunt, deinde illinunt & ex iis incubando suum genus procreant. Ita Aristoteles & Plinius, ubi odia animalium exponunt. (6.) Eandem quidem

(6.) Aristot. hist. an. L. 5. c. 10. (aliis c. 18.)

οἱ δὲ σφήκες οἱ ἰχνεύμονες κακούμενοι — τὰ Φαλάγγια ἀποκτείναντες, φέρουσι πρὸς τῆχευ, ἢ τὶ τοιοῦτον τρωγλῆν, ἔχον. Καὶ πληρὴ καταχέουσιν, ἐντὶντούσιν ἐν ταύτῃ. Καὶ γίνονται ἐξ αὐτῶν οἱ σφήκες οἱ ἰχνεύμονες. Crabrones vel vespae, ichneumones nuncupatae a se interfecta phalangia ferunt ad parietinas, aut alio ubi foramen sit: luxoque oblito ibi pariunt. Et ex iis suum genus procreant. Ictum tangit eandem rem L. 9. c. 1. (aliis c. 2.) Etiam bis Plinius L. 10. c. 74. & L. 11. c. 21, quibus quidem verbis ipsi modo vsi sumus; quaeque

translata a cl. Denso in nostram linguam subii-
ciamus: Die sogenannten Schluswespen bringen die
bischleinige Spinnen um und tragen sie in ihr Nest,
hernach bestreichen und bebrüten sie solche, pflanzen
aus denselben ihr eignes Geschlecht fort. Reddi-
derim hernach schmieren sie ihr Nest zu. Nam
illino est καταχεῖω, ut Lexicon Stephani docet,
quo verbo ipso vsus est Aristoteles, ita ut hoc
loco *illino* sit, quod alias *Oblino* inschmieren. Nec
recte reddidit cl. Denso *Ichneumones* Schlus-
wespen. Hac enim alii insecto impositum est,
quod Linnaeo Syst. nat. 214. vocatur *Tenthreda*,
cuius quidem larvae plantarum folia exedunt.
Plinii *Ichneumon* sine dubio est Linnaei *Sphex*
Syst. nat. 216. quem celebr. Sulzerus in elegan-
tis-

dem rem, quæ admirabile providentiæ divi-
nae documentum præbet, referunt etiam Na-
turae historici hodierni in historia *Sphægis fa-
bulosi*, sed tanquam a se demum observatam;
videlicet omnia falsa dicuntur quæ veteres
de odiis animalium memoriae prodiderunt.
Vt autem videas, quam vera illa sint Aristote-
lis & Plinii, referamus rem verbis ill. Linnaei.
Sphex ille, qui viro illustri fabulosus dictus est,
canis instar pedibus anterioribus cuniculum in
terra fodit terramque phalaenæ, vel araneam
semi mortuam in eo sepelit, cui ovulum con-
credit, quo facto officium terra claudit.

Næque non verum est, dissidere noctuas
& caeteras minores aves, vel ut loquitur Lin-
naeus, *noctuam præd noctu aviculis*; (7.)

I 3 item

tissimo libro, quo insectorum characteres expo-
suit, vocavit *Usteraupentodides*, quod nomen
etiam ab aliis receptum est. Ibidem etiam Spex
fabulosus, de quo hic agitur, pulcherrime delinea-
tus est. Denique cum Graeci dicant *ὁ σφῆξ*,
videmus masculini generis esse nomen, non femi-
nini, quare falsus vulgaris loquendi modus.
Ichneumon species est τὸ σφῆκος, cum in Lin-
naei dispositione genus sit peculiare; id quod
philologis, non physicis dicam. *Σφῆκες* sunt
Plinio Crabrones, & αὐθῆναι vespa, sed semel
etiam *σφῆκες* dixit vespas.

(7.) Plin. L. 10. c. 74. Aristot. L. 9. c. 1. p. m. 411.
Nota est res aviculas interdum noctuam circum-

vo-

itemque angues & fœces. Saepe enim ex rusticis audiui, devorari serpentes a porcis; quod etiam verisimile videbitur ei, qui suis in Crotalos (Klapperschlangen) imperium cogitat, etsi hi, cum in America modo sint, veteribus ignoti fuerint. (8.) Perhorrere elephantum murem refert Plinius, transcripsit Solinus, retulerunt & alii.

volare & vellicare, quod loco laudato eleganter describit Aristoteles τῆς δὲ ἡμέρας καὶ τὰ ἄλλα οὐνίδια τὴν γλῶσσαν περιπέταται. ὃ καλεῖται θαυμαῖον. καὶ προσπιτόμενα πηλλουσι. — Die caeterae aviculae omnes nocturnam circumvolant; quod mirari vocatur: advolantes quoque percutiant. Adieci locum propterea, quod significatum hunc verbi θαυμαῖον dignum censo, qui Lexicis inseratur. Linnaeus ita; die nocturnae aviculis opprobrio expositae sunt. Graeci vero: nocturnam die aviculae mirantur.

(9.) Plin. & Arist. l. c. ὄφεις δὲ γαλῇ καὶ ὦ πολέμιος — ἢ δὲ ὡς ἐσθίου τοὺς ὄφεις Serpens mastelae suisque adversarius est — suis, quia ab eo devoratur. De Crotalis quidem vid. Kalm. in 28. Stockholm, 1752. & 1753. So bald die Klapperschlange ein Schwein sieht, entfällt ihr aller Muth und sieht. Die Schweine spähren sie auf, wenn sie sie zu sehn bekommen, strauben sie die Borsten, fahren zu, haufen sie und schütteln sie im Nacken hin und her, und fressen sie ohne einigen Schaden auf. Die Amerikaner können daher durch Schweine, Gegenben von solchen Schlangen weinigen. Hoc idem illud est, quod vetores belum dixerunt animalium.

alii. Nec falso. Ipse & Persia, qui elephanto-
rum hic curam agunt hac de re quæsi, qui
omnes affirmant, & Linnaeus ipse idem testa-
tur; causam etiam docens sub somno ob tra-
chaeæ insertionem; quare non est quod dubi-
tent nominati. (9.)

Quaedam etiam veterum narrationes, post-
quam iam a Viris doctis, tanquam falsae & mi-
nus verisimiles reiectae sunt, nostra demum me-
moriam aliis non adeo a vero abhorrere videntur;
etsi nondum satis confirmatae sint. De Pice,
qui Græcis Echeneis, Latinis vero Remora ap-
pellatur narrant veteres, eam adhaerente carinis,
navem ventis plenam stare, vel certe tardius
ire (10.). Recentiores fabulam hanc som-

(9.) Plin. L. 9. c. 19. *ambulant maxime odore ma-
rem & si pabulum in praeseptis positum attingi ab
eo videre, fastidiunt.* Solin. c. 25. Lin. Syst. nat.
Ergo nec a vero abhorrere videtur, quod Plinius
eodem loco; *Cructatum in potu maximam fen-
tiunt hausta hirudine, quam sangisugam vulgo
coepisse appellari adverte.* Haec ubi in ipsa ani-
mae canali (trachea) se fixit, intolerando afficit
dolor.

(10.) Aristot. hist. an. L. 2. c. 14. Plin. L. 9. c. 2. 5.
Aelian. L. 1. hist. an. c. 36. & L. 2. c. 17. Lin-
naeus nomen pisci servavit Systema Nat. 133.
Falso Harduinus Lampreram esse putat. Vocatur
Kleinf Stoppfisch, aliis Sangesfisch, aliis Fisch-
ber, & cl. Denso Schifhalter. In India hic pi-
scis a filo in mare dimittitur, ut capitis clypeo

mentisam putarunt; & in piscium Historia ne-
attigerant quidem. Nihilominus nuper de-
num existit vir in naturali historia bene versa-
tus, (11.) qui istam historiam a vero non adeo
abhorre demonstratum iuit.

Formicas frumenta condere referunt ve-
teres ad unum omnes, sed negant recentiores,
qui earum historiam diligenter tractarunt. Ni-
hilominus quibusdam verisimile videtur, esse
vere in regionibus calidioribus formicarum ge-
nus; in quod provida ista cura cadat. (12.)
Ejusmodi exempla, credo, eo adduxerunt illu-
strem Michaelen, virum sane acutissimum, ut
negotium dederit peregrinatoribus serpentes
alatos in Arabia investigandi, quos alii, ne in-
vestigatione quidem dignos aestimarunt. (13.)

Atque ut aliquando exemplum e Botani-
ca petamus, celebrata est veteribus arbor hanc
dicta

adhaerens testudinibus eas secum afferat; quod
Klein in histor. piscium rerulit. Videtur hoc au-
divisse, nec intellexisse Trebius Niger, qui aucto-
re Plinio memoriae prodidit, hanc esse huius pi-
scis vim, servati in sale, ut aurum, quod decide-
rit in aleissimos puteos, admotus extrahat.

(11.) Auctor libri, cuius tomus septimus nuper
prodit: *Natuurlyke historie of uytvocrige beschry-
ving der dieren, planten en mineralien volgens de
Samenstel van Linnaeus*, conf. Göttingische Gel.
Anzeige. 1765. St. 8.

(12.) Meimarus von den Eriehen der Thiere p. 378.

(13.) Fragen an die Reisenden in Arabien p. 229.

dicta, quae nec ardere, nec carbonem facere, nec allomodo ignis vi consumi dicitur. Quae de arbore etsi veteres, tanquam de se tunc temporis satis nota loquuntur, tamen viri docti hac certe in re vitis aliquin gravissimis Plinio nimirum & Palladio, & Vitruvio fidem denegarunt. (14.) Nam ut non dicam de Harduno, cuius negantis minor est auctoritas, Dalechamp (15.) arborem esse eiusmodi negans quidem cum nequeat rem totam, quam complures testati sunt, in dubium vocare, phaenomena relata aliis rationibus physicis explicare studet. Nihilominus vir ob physices doctrinam clarus ante aliquot annos palam fecit, se possidere lignum, quod nec ardeat, nec carbonem faciat. (16.) Equidem hac de re nolo disputare; sed satis habeo, si probaverim, esse multas veterum narrationes immerito inter fabulas relatas. Quin etiam cum omni fabulae aliquid veri inest, neque monstra illa, quae ab omnibus ficta fere putantur, & quorum historia nihil potest esse absurdius, vere entia rationis dici queunt. Quam magis abhorret a vero, quam fabula de gryphibus, & nihilominus animal sit necesse est, quod propter corporis

(14.) Plin. L. 16. c. 10. Vitruv. L. 2. c. 9. Palladius L. 12. in Novemb. tit. 13.

(15.) Histoire des plantes L. 1. c. 13.

(16.) Le Cluze in Biblioth. choisie T. 12. & Hamburg. Magazin 18. Band. 280. G.

molem, & insignem vim primam fabulandi occasionem dedit, cuiusque deinde historia subinde novis accessionibus adeo creta est. Quamobrem probabilis videtur Ludolfi & Klei-
 ali sententia, quibus istae fabulae in vulturem, *Euntus* vulgo dictum, neque hodie satis no-
 rum convenire videntur. (17.) Neque fabula
 de Harpyiis, etsi absurda & ridicula, tamen non
 tota ex mendaciis composita est. Videntur
 enim mihi ista esse, quae animalia hodie *Canes*
volantes vulgo, & Linnaeo *Vampyri* vocan-
 tur. (18.) Optime enim omnia conveniunt,
 Harpylas volucres feras fuisse multi iam veteres
 credidere, & vocantur etiam poetis volucres;
 sed aliis etiam canes Jovis. (19.) Vampyri
 vero

(17.) Klein verbesserte und vollständigere Historie der
 Vögel. Danzig 1760 in 4. pag. 45. Linnaeus
 Vultur gryphus Syst. nat. 40, 1. Hallen pag. 194.
 Es scheint also der Vogel Greif etwas mehr, als ein
 bloßes Fabelthier und etwas weniger, als ein völlig
 bestimmtes Wesen zu seyn. Valet de eiusmodi mon-
 stris quae per tot saecula & ora ad nostros usque
 venerunt, quae dicit Palaephatus in praefat. de
 Incredibil. οὐ γὰρ ἄνομα μόνον ἔγένοντο, λέ-
 γος δὲ καὶ αὐτῶν οὐδέ τις ὑπάρχει. Si solo no-
 mine fuissent, sermo super his existeret nullus.

(18.) Linnaeo Vespertilio Vampyrus Syst. nat. 4, 1.
 Klein p. 61. Vespertilio Cynocephalus Ternata-
 nus. Hundskopf. Hallen p. 452. Fliegender Hund.
 Seba; Canis volans ternatanus orientalis.

(19.) Vossius de origine & progressu Idolol. L. 3. c.
 29. refert ex Petro Martyre L. 6. Ocean. decad.

III.

vero ope membranae inter femora volant, caputque eorum accedere ad canum similitudinem, annotarunt, qui eorum historiam scripserunt. Vultus Harpyiarum fuit femineus, & Vampyrorum ubera mammis foeminae lactantis quam simillima dicuntur. Manus his furibae fuere aduncae & maxime formidabiles, (20.) & forma pedum Vampyrorum est ea, quae facile metum incutere, & stupentium phantasmam in varios errores inducere possit. Nos adscribamus, quae non poeta, non orator, sed naturae historicus de iis tradidit. Pedes sunt longissimi, praecipue antici, quorum protracti in longum digiti late expansis alis inserviunt, quintus digitus pollicem referens, acuto incurvoque

vngue

III. esse Vespertilioes, quibus apto satis conveniant, quas de Harpyis fabulari sunt veteres. Palaephatus de Incredib. c. 23; *δασυὶοὶ δὲ εἰσὶν ἀνέλα καὶ στερνὰ ταῦτα ἀετὰς οὐκ ἀπὸ τῆς τετρακέλης τῶν βινέως τὰ δεινότερα.* Putant nonnulli, illas feras quasdam volucres esse, quae mensa Phinei rapereut prandium. Jovis canes, Διὸς κύνας vocavit eas Apollonius. Alia est avis rapax, e vulturum, puto, genere, quae ab eodem verbo Graeco nomen duxit, Harpe, de qua Plin.

(30.) *Tristior haud illis monstrum, nec saevior ulla
Pestis & ira Deum stygiis sese extulit undis.
Virginei volucrum vultus, foedissima ventris
Eroluvies, unaeque manus* —

Virg. Aen. 3. v. 215,

For-

vagûe praeditus. (21.) At ubi sunt locorum sunt isti Vampyri? Nonne tantum in America? (22.) Sunt quoque in Asia, & praecipue in insula Ternata dicta. Poetae etiam habitare in insulis tantum Harpyias volunt, quare Pontus & Terrae filius dicunt. At Harpyiae fuerunt olim in Arcadia & Thracia, ubi hodie earum ne vestigium quidem. Nimirum Iuppiter Phineo Arcadiae & Thraciae regi illas immisit; is Argonautas, quos in Colchidem ad expeditionem velleris aurei profecturos iter docuerat, rogavit, ut furias regno expellerent; qui, ut gratias referrent, Harpyias ad Plotas vsque insulas, postea Strophades dictas, persequuti sunt. (23.) Ergo antiquissimo tempore etiam in Arcadia fuere, deinde vero hic vel illic reliquiae modo stirpis. Neque est, quod mirum hoc videatur cuique. Olim enim saepe incolae terrae vexatae ab animalibus nocivis exedictis, istas regiones peragrans opem implorant. Ita Balearici adversus cuniculorum proventum auxilium militare ab Augusto petierunt; (24.) ita etiam Persarum rex in itinere in regionem veniens, ubi immensa scorpionum

vis

Fortasse conveniunt etiam, quae de alvi effusione omnes habent, & diripiunt etiam dapes, sed nondum satis cognita est Vampyrorum historia.

(21.) Klein e Seba.

(22.) Ita occurrit Vossius l. c. sententiae nostrae.

(23.) Valerius Flaccus Argonaut. l. 4. v. 425. seqq.

(24.) Strabo l. 3. Plin. l. 8. c. 55.

vis erat, per triduum ibi commoratus est eorum venationem suis imperans, praemio iis, qui captorum numero excellerent, proposito. (25.) Qua ratione fieri potuit, ut animalia, quaecunque ea fuerint omnino in regione aliqua extirparentur, quod etiam receptiori tempore factum esse, infra exemplis probabimus. Est etiam verisimile, plane non posse durare Vampyros in regione satis ab incolis culta; qui operam dent, necesse est, ut animal tollatur e medio, quod dormientium adeo hominum sanguinem noctu haurit. Verum quid ad nos mythici? Nam ut verum fatear, nec Aristoteles, nec Plinius, ni fallor, Harpyias tanti aestimarunt, ut earum fecissent in naturali historia mentionem.

§. 3.
 Jam probasse mihi videor, penultimas im-
 merito fabulas naturae historicis antiquis ab re-
 centioribus tribui, multasque etiam res ab illis
 relatas temere falsas esse creditas & quasdam
 etiam nunc credi. Quis est enim, qui omnia
 quae Graecis Latinisve prodita sunt iam sit ex-
 pertus? Attamen nequaquam nego, complu-
 res fabulas naturali veterum historiae & in pri-
 mis Zoologiae (nam de hac iam potissimum
 agimus) inesse. Neque veteres ipsi hoc non
 viderunt, quod probant loca ea, ubi falsas vul-
 gi

(25.) Aristot. de mirab. auscultat. p. m. 717.